

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felcélós szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Téli kikötő, színház, törvényszék.

— Nyilvános kérdések a főispánhoz. —

(S. Z.) Földrengés kis provinciánkban
újabbán úgy rendezkedtek be a közélet
irányítói, hogy minden reményeink és
vágyaink kuforrásává megtették a fő-
ispánt. Az ő vállaira raknak a törvény-
széki mozgalom vezérségétől kezdve
egészen a sportból védnöki tisztéig min-
den szerepet és mert Ambrozovics fő-
ispán híven szeretné állni a bajai érde-
kek fölvirágoztatására tett beiktatási
fogadalmát, hivatalos fölterjesztéseket
szerkeszt rendre minden ügyben, mely-
ben feléje fordul a közbizalom. Suly-
lyal-e, nem-e, azt az eredmények vol-
nának kiváltképp demonstrálni, melyekkel
mindmáig — fájdalom — nem dicse-
kedhetünk.

A dívatnak hódolva, a Bajai Hirlap
im elindul főispánt interjúolni három
olyan közügyben, melyekért egyformán
sikra szállni már régebben vállalt a
méltóságos ur. Bizton reméljük, hogy
publicitásunk eljut a főispáni portára,
ahol ugyan gyakorta kint függ az
obligát értesítés, hogy »a főispán ma
nem fogad,« de percig sem kételkedünk,
hogy a helyi közügyek ezidőszertit
vezére, aki — miként ő maga hirdetni
szereti — politikára való tekintet nél-
kül, az osztó igazság elve szerint kezeli
a bajai sajtó mindegyik organumát,
elfogadja és meghallgatja a Bajai Hir-
lapon az ő nevére címzett rekriminá-
cióit.

Az első közügy, melyet a messze
multból kikaparni kénytelenek vagyunk,
a téli kikötő kiépítésének a dolga. Nem
éppen időszerű kérdés, ráérne talán a
jövő télre is, intézhetnők petícióinkat
majdan a helyi közélet akkori irányítói-
jához is, de a téli kikötő legutóbbi
hisztorkuma, a történeti tények egész
erejével Ambrozovics főispán elé tereli
az ügyet.

Ott akadt meg utoljára a téli kikötő
dolga, hogy a törvényhatóság közgyü-
lése nyilvános kérdésre fordult a főis-
pánhoz: kegyeskedjék befolyásával a
kormánynál odahatni, hogy a tervbe
vett kikötők sorrendjében a bajai kikötő
építtessék ki elsőként. A magunk
részéről már akkor kissé prepotensnek
tartottuk ezt a kérelmet, mert hisz valósá-
ggal zavarba kerül a kormány, ha
mindegyik exponense a maga kikötőjét
fogja elsőként kiépíttendőnek követelni,

de tulzott voltában is helyeseltük a sür-
gető szót és reméltük, hogy minden-
esetre egy rég vajudó közérdek felé
terelődik vele a kormány érdeklődése.

Érdeklődéssel, feszült figyelemmel
vártunk hetekig, hónapokig, melyek ma
már esztendőt tesznek, míg végre —
post tot discrimina rerum — most két
hónapja választ kaptunk a polgármester
rendes havi jelentésének keretében. A
várva-várt felelet csalódást és kiábrán-
dulást hozott beláthatatlan időre. Ride-
gen, fagyosan hangzott felénk a fölvilá-
gosítás, hogy téli kikötő-ügyekben a
miniszter most nem fogad. Pessimisták,
a közügyek rosszmaú kommentátorai
erre ugyan azt mondogatták, hogy bizo-
nyára azért nincs most fogadás, mert
háborus ügyek foglalkoztatják az or-
szágot, mi azonban önmérsékletre in-
tettük a méltán malkontens polgárságot:
hogy meg kell várni a miniszter legkö-
zelebbi fogadónapját. Azóta sokszor
fogadott már a miniszter, a megyében
Palánka is, meg még egy pár város
megkapta a maga téli kikötőjét, csak
a bajai kikötő feneklett meg teljesen a
»fogadáshiány« utvesztőjében...

A második helyi közügy, melyről itt
szólni akarunk, szintén Ambrozovics
főispán nevével függ össze elválasztha-
tatlannal. A muzsahajlék dolga, melyet
a főispán ur biztatására már-már avat-
tunk is, vajjon mikor támad föl halot-
taiból, hova a főispán utján megígért
60.000 korona államsegély váratlan és
érthetetlen visszaszivása elsodorta? Miért
vonták el a politikailag kifogás alá nem
eső városunktól ezt a csekély ígéretet
is, mely egy régi helyi kulturkérést
lett volna hivatra révbe segíteni? ...
Mert a hivatalos visszazívó leirat meg-
okolása csak gyöngébb lelkeknek való.
Hogy ma már nincs fedezet az eszten-
deje megígért 60.000 koronára, azt
nehéz elhinni, mikor Déva, Szombathely,
Eszék és még egy sereg város újabbán
rendre kap ezeket színházépítésre ...
Kérdőjellel, közügyeinkért aggódo töp-
rrengéssel zárjuk nyilvános rekriminá-
sunknak ezt a fejezetét is és azzal a
forró óhajattal, hogy a színházépítés-
nek évek óta napirenden tartott terve
végre-valahára megvalósuljon.

A harmadik, csak nemrég fölfrissített
közérdek: a királyi törvényszék vissza-
állításáért egy évtized óta folytatott
mozgalom megújítása. Ez az akció is a
főispán felé tekintett újabbán, mint
mozgalmi stádiumából megvált, révb-
esgítő vezérére. Az ő égése alatt ment
most két éve memorandum az igazság-
ügyi kormányhoz és mikor ennek csön-

des és részvét nélküli ad akta-tételéről
érkezett meg a hír, ugyancsak Ambro-
zovics főispán vezérlete alatt határoztuk
el, hogy monstre-küldöttséget menez-
tünk Baja város e régi, szerzett jogá-
nak visszaállításáért.

Azán egyszerre, váratlanul, érthet-
lenül takarodót fuvattak hivatalos hely-
ről ebben az ügyben is. Előbb minisz-
teri szakreferensek momentán elfoglal-
tságát és gyöngéledését emlegették,
később meg egész leplezetlenül leintet-
ték a tervbe vett monstre-deputációt.
Miért? Nem is kérdeztük már. Talán
jobb, hogy el se indult kérés útjára ez
a küldöttség, melynek az eddig tapasztal-
taltak szerint, alig lett volna eredmé-
nyesebb sorsa, mint a baja-bátaszéki
hid forgalomba helyezéseért legutóbb
eljárt deputációnak.

Husvét után bukik a kormány.

Tekintélyes magyar államférfiu, tollából
való ez a nekünk küldött helyzetciikk, mely
igen találon jellemzi a mai hangulatot:

A bank-krízis a legnagyobb bajba
kergette a koalíciót. Tekervényes, sőtét
sikátoraiikon most végre zsák-utca-
ba jutottak, ahonnan nem tudnak többé
menekülni. A sokáig üldözött és nehe-
zen elcsipett vad rémült tekintetével
merednek az őket üldöző nemezisre.
Látják, hogy vége mindennek, hogy
valahol borzasztóan elhibázták a dolgot,
most látják, hogy politikájuk felépítésé-
nél valahol egy téglát rossz helyre fe-
kettetek és mindjárt összedől minden.

A bank-ügy, mint halálos betegség
pusztítja őket és nincs orvosság, ók ezt
nagyon jól tudják. Hebegnek, kapkod-
nak, halálos rémülettel látják, hogyan
csuszak ki lábuk alól a talaj, érzik ők
nagyon jól, hogy ez a hurok beléjük
fojtja a parát. Hebegnek, kapkodnak
még, de már nem bizakodnak. És érde-
kes, hogy ez a kegyet'en életveszély
sem tudja őket megtermékenyíteni, még ez
sem teszi őket szellemesekké, okosakká.

Nagy bajukban valami zseniális kibu-
vót, valami káprázatosan ravasz trükköt
várna tőlük az ember; hát várhat!
Mindössze azt találták ki, amit már oly
sokan előttük, hogy a bankügyet 1917-ig
prolongálják. A Wekerle-féle híres böl-
csesség, ravaszág mindössze ennyit tu-
dott produkálni.

Hát ez nem sok, sőt ez semmi, mert
ezt az ötletet már rég kineveltük Nem

is lesz belőle semmi, mert a bankkérdés most kell megoldani, még pedig véglegesen.

Hu fecsegés, hogy akik az önálló bankot akarják, menjenek ellenébe. *Többség nem lehet ellenség.* Ellenben igenis elmehetnek ellenébe, vagy ahová akarnak Kossuthék, a közös bank fiai. Olyan kevesen vannak ők, hogy az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani közülök, ha nekik egyáltalán meg lehetne bocsátani valamit. *Az önálló bank a többség programja,* ha tehát Wekerléék most kifordulnak a szekérből, csak olyanok ülhetnek rá, akik ezt a bankot akarják. És pedig a legrovidebb időn belül, 1911-re. Ne csipogjanak provizóriumról, eddig-addig, vagy az emberi kor legvégső határáig. Ezeket a provizóriumokat már jól ismerjük, egyebet sem tanultunk e három esztendő alatt, mint a provizórium természetrajzát.

A kartellbank kérdése sem vetődhetik fel egy pillanatra sem. Még csak szóba sem kerülhet, akarja-e Ausztria vagy nem akarja. Mi nem akarjuk. Nem kívánjuk az önálló bank kijátszási formuláinak akármelyik másikat sem. Csak az önálló, készfeszítő, jegykibocsátó magyar bank a követelésünk, az se a jövő században, hanem 1911-ben, amikor nem akarunk már Bécs alalmazásúit lenni, hanem ország a többi ország között, amelynek pénze van, becsülete van s gazdaságilag is akkor út Ausztria hájas fejére, amikor neki tetszik. S nem ohajjuk kívánni, hogy 1917-ben a Wekerle-család valamelyik kései sarjadéka alkudjon velünk e bank felől. Hogy mi lenne akkor, nem tudjuk, de nincs is közünk hozzá. *Az önálló bank többségét* küldte be ez az ország a parlamentbe, amikor megkérdezték tőle, hogy kell-e neki ez a bank? Hát kell; a többi szép és jó is kellett volna, de nem vigyáztunk rá elég jól: elszikkasztották. Erre már vigyáztunk, a meglopott és ki csufolt ember éberségével fogunk öröködni.

S akik hajlandók velünk együtt lenni

az örörnyban, azok barátaink, akik szemet hunynak, vagy segítik az enyveszeküeket, azok ellenségeink. Nincs más jelszó és nincs ismertetőjel, sem egyéb. Ezen az alapon kell kialakulniok a táboroknak.

HIREK.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Március 31-én félórás tanácskozásra jött össze a törvényhatósági bizottság. Ezalatt a félóra alatt elintézték, azaz elodázták — miként azt máshelyütt megírjuk — a mezőgazdasági szeszgyár ügyét és megszüntették a községóhíd padlás-bérlését. A városok kongresszusára dr. Hegedüs Aladár kir. tanácsos, polgármester és dr. Ruják Aladár képviselőt küldötték ki. Ezenkívül jóváhagyást nyert az elhagyott gyermekek segélyalapjának 2504 korona fölöslegét föltüntető zárszámadása, elhatározták a kálvária-domb befutását és kiküldötték két tanítót a ruházati ipari szakosztályomra, 100—100 korona segéllyel.

— **A szanatórium-egyesület husvéti mulatsága.** Husvét hétfőjén embermegváltó cétra, a József kir. herceg-szanatórium alapjára mulatságot rendez a Nemzeti szálló termeiben a bajai hölgybizottság. A bál mulatságot monológ, szavalt és zeneszámokból összeállított, stilszerű concert előzi meg. Bizton reméljük, hogy a bajai közönség hagyományos humanizmusa ezúttal sem hagyja cserben az igazán nemes célokért fáradozó bajai bizottságot és őszinte bensőséges lesz az érdeklődés és áldozatkészség ezen az estén.

— **Werner Adolf dr. — Rafael képeiről.** Élénk és meleg érdeklődés előzte meg a főgimnáziumi tanáknak mult vasárnap szabadidőmulát, melynek előadója Werner Adolf dr. volt, a főgimnázium tudós igazgatója, az előnyösen ismert stilszerű és választékos ízlésű esztétikus, kinek városszerző szimpatikus egyénisége »telt házat« vonzott. A közel másfélórás előadást mindvégig méltó érdeklődéssel kísérte az auditorium, mert Werner Adolf elejétől-végig érdekesen, folyamatosan és az újság ingerével hatva beszélt. Rafael festészetének szindus tárháza rendre vonult föl előttünk és a *Szebelé* tanár által bemutatott vetített illusztrációk tetszős keret adtak a sok tanulságos és szórakoztató mondanivalónak. Werner Adolf nívós előadásával véget ért az idei szabadidőmulai ciklus, mely elérte célját. Sok új, érdekes és tanulságos dolgot vitt át a közudatba, kifogástalan harmóniában egyesítve a tudományosságát a népszerűséggel.

— **Mezőgazdasági szeszgyár felállítására.** A városi pénzügyi bizottság a héten elhatározta, hogy a terbe vett mezőgazdasági szeszgyár felállítását 1910-re elhalasztja. A bizottságot erre az elhatározásra több körülmény bírta. Az idei évre a szeszkontingens kérésének jogától már elesett a város, amennyiben érte áprilisig kellett volna folyamodni a földmivélségi kormányhoz, de meg a bejelentéssel egyidejűleg 7200 korona biztosítékot is kell tenni, mely az esetre, ha a gyárt egy éven belül üzembe nem helyezték, elvész. Ez okból a bizottság Weisz Nándor gazdasági tanácsos javaslatára kimondotta, hogy a szeszgyár létesítéséről a máteházi második számú majorságnak 1910-ben bekövetkező bérbeadásával egyidejűleg fognak tárgyalni.

— **Doktorátus.** *Szeremley* Jenő bajai kir. járásbírósi joggyakornok a héten tett jogtudori szigorlatot a kolozsvári tudományegyetemen. Szeremleyt tegnap avatták jogdoktorrá.

— **Bajai sorozás.** Ma, szombaton ért végre a bajai városi főoroszás, melynek mint értesülünk — a szokottnál selejtebb anyag állott a rendelkezésére. A főoroszás tizes turnusokban ment és sokszor 7—8 legénynél is elhangzott a »dezeit schwach« megváltó igéje. A háború rémének elszálltával, úgy látszik, válogatások voltak ezidén a legények kiválogatásában.

— **„Eredménytelen bajai deputáció.”** Ilyen című cikkünkre vonatkozólag *Reich* Vilmos ur, ki szén tagja volt azon küldöttségnek, mely a közelmult napokban a bajorbátaszéki hid melőbbi megnyitása érdekében a kereskedelmi miniszternél tisztelettel, a követezőkben reprodukálja *Szeremley* József államtitkár választát, melyet mi az összes fővárosi lapok által egybehangzóan kiadott hivatalos kommuniké alapján közöltünk.

Az államtitkár — ugymond *Reich* Vilmos ur — válaszában nem azt hangsúlyozta, hogy tulajdonképen arról van szó, hogy a vasut néhány héttel előbb, vagy utóbb adassék át a forgalomnak, hanem azt, hogy a kereskedelmi miniszternek, mint neki az államtitkárnak is, legelőbb hajnia, hogy a vasut legrovidebb idő alatt forgalomba hozassék, mert csak nagyon természetes, hogy nem fognak akadályokat gördíteni egy olyan forgalmi eszköz elé, melynek szükségességét ők maguk elismerték és amelynek megvalósítását már két év előtt megkezdtették; technikai lehetlenség azon kérelemnek helyt adni, hogy a megnyitást már majus éjszán megtörténjék, mert megakadályozza ezt a biztonsági berendezések hiányossága is.

Azonkívül fölemlítette válaszában azt is, hogy a vállalat részéről oly igények támasztanak a

TÁRCA.

A Laky lányok.

— A Bajai Hírlap eredeti tárcája. —

Írta: Tomori Jenő.

A Laky-ház feje kerek száz esztendőtt horodt reszketeg vállain. Az őszbeborult, magával jó tehetetlen agyagstánj egész misztikus legendakör veszi körül. Sugva adják a szót róla, hogy fiatal korában egyszerű oláh pásztorlegény volt, míg társául nem választotta a havasok romantikus főúri kalandora, az aranyra és a csókra egyaránt szomjas Fátia-Negra. E félelmes rabló lovag nem mindig épen galáns kalandjaiban vetődött meg a Laky-ház alapja, ami azonban lehet csak fantasztikus rege és semmiesetre sem feltétlen hitese.

Hanem az asszonyát, az elsőtt, tényleg úgy szerezte középkori módra Laky Gergely, elragadvá sőtét, zivatáros éjszakán a szülői házból gyorslábú keselyű párján. A menyecskének nagyon megtetszethet az éjfél páros lovagias, mert férje urát is hasonló módon hagyta faképnél, egy ismert erdélyi magnás nyergében.

Laky Gergely bosszut líhegve indult a szökevények nyomán s ki tudja, hogy mily ré-

mes tragédiával végződik az asszonyokötetés, ha a gróf jószágigazgatója szépen csengő aranykálle nem fegyverzi a vérré szomjazót.

A szép vagyon mellé aztán persze, hogy kapott még sokkal szemrevalóbb hitesársat s a deresdől fűrtök sem mentették meg a Laky-házat, hogy a piros-csőrű madár szapora egymásutánban ne kelepeljen a kémény felett. A rossz nyelvek ugyan máig is rebesgetnek valami dalias indigóra buszárkapitányról, aki az asszonynak kísérő árnyéka volt s akinek sötét bron arczine szakasztottan feltalálható a lányok olajbarna profilján.

Bajos, vidám életbe születtek a Laky gyermekek. A nyitott kapus udvarháznál ki nem fogyott a vendég, olyan marasztaló volt a kiapadhatatlan pince és a szép asszony parázs szeme. A folytonos mulatozás közt az anya természetesen mindennel ráért törődni, csak gyermekeivel nem, kiknek a jó lészen kívül egy-egy kis pesztra volt a földi gondozójuk.

Lakynéra a legkellemesebb napok akkor derültek, mikor a nyakára serdülő leányokat a városba adhatta iskolázni. A kis városka leányiskolájának évkönyveiben a legcsintalanabb lapokat a Laky lányok viselt dolgai képezik. Az is statisztikailag konstátált tény, hogy mióta ezek a villogó szemű kis ördögök

a városka utcáin megjelentek, a kollégium felsőbb ifjainak elbukási kvótája íjesztően felszokott.

Tudós professzorok okozati összefüggést véltek felfedezni a két fenti körülmény között és nem is minden alant nélkül.

A kisebb lányokkal már Lakyék is beköltöztek a diákvárosba. Az adósság özöne csaknem elragadta a sehogy sem kezelte nagy birtokot, mikor azt haszonbérbe oda hagyták.

Az Alszeg-utca, hol egy szerény kis fészket vertek, hallatlan forgalmi lendületet vett azóta a nap minden órájában. Erősen kiskorú ifjak tartották megszállva az egész utcát s ha valamelyik Laky lány élénk színt ruhájá megvilgalt: egész gárda rohant kíséretül szegődni. Mert ezek a hevílű, ideális jó fiuk képezték a szépséges Laky lányoknak egész udvarát.

Pedig a két nagybóknál ugyancsak elfért volna egy-két komoly udvarló is.

Erzsébet már több ízben ünnepelte meg szük családi körben a 20-ik születése napját. Rendkívül érdekes, sugár szép barna leány volt. Felsőlegs, észvesztő szemeiben a déli vér minden forrása ott csillogott. A modorában egészen férfias. A hangja mindig olyan rekedten éles volt, mintha egy lovassági escadron vezényelne és nyíltan cigarettázott. Szóval kül-

kincstárral szemben, melyek csak részben jogosultak, de reméli, hogy ezen különbözetei a folyamatban levő tárgyalások alapján könnyen fognak elintéztetni nyerni.

Végül kijelentette a kereskedelemügyi miniszter megbízásából, hogy a vasut jóval előbb fog megnyitást, mint a szerződésben kikötöttet.

Észen választ vette — Reich Vilmos ur szerint — a küldöttség köszönettel és megnyugvással tudomásul.

— Számokérés a városi hivatalokban. Pénteken egész nap hivatalosböről-hivatalosbörába járt a főispán a városi tanács tagjaival és számonkérőszéket tartott. A fölvetett jegyzőkönyv ezuttal is rendet és pontosságot állapít meg a közigazgatási élet minden vonalán.

— Elmaradt fölolvásás. Gonda Béla miniszteri tanácsosnak most szombatra tervbe vett fölolvásása a *Tűrszobor javára*, az érdeklődés teljes hiánya miatt, bizonytalan időre elmaradt. Nem tartjuk helyénvalónak közönségünknek ezt az eddig nem tapasztalt közönyt, melyet csak azzal lehet megmagyarázni, hogy a tél folyamán a játékcenyédek minden elképzelhető fájára igénybe vett társadalom kissé kimerült. A Tűrszoborra is csak most áldoztunk gyűjtőíveken és így a bizottság bölcsen cselekszik, ha a helyi társadalom körében való folytatólagos gyűjtési akciót egyelőre elhalasztja.

— A megyei irodalmi társaság tisztújítása. A *Bács-Bodrogmegyei Irodalmi Társaság* március hó 28-án tartotta meg Zomborban a városi házban évi rendes és tisztújító közgyűlést Vértési Károly elnöke alatt. Az elnöki megnyitó beszéd után Pataj Sándor dr. föltáir az évi jelentést olvasta fel. Zsoldos Benő pénztáros a pénztári állapotot terjesztette elő. Ezek után a tisztújítás következett három évre. A választás eredménye: elnök *Vértési Károly*, alelnökök: *Rács Soma Zombor*, dr. *Milko Izidor Szabadka*, dr. *Lemböger Armin Baja*, dr. *Rohonyi Gyula Ujvidék*, föltáir *dr. Pataj Sándor*, titkár *Prokopy Imre*, könyvtáros *Trencsényi Károly*, pénztáros *Zsoldos Benő*, alpenztáros *Tűr Antal*, ügyész *Dr. Balogh Ernő*. Választottak azokivül hat helybeli és hat vidéki választmányi tagot és háromtagú számvizsgáló bizottságot.

— Ujságíró-házasság. *Seress Gyula* bajai földink, bécsi hírlapíró a napokban kötött házasságot *Herzog-Kary Léa* urhölgyvel Bécsben.

— Haláleset. Pollák Bernát helybeli borkereskedőt érzékeny vesztesség érte a héten. Édesanyja, *ösv. Pollák Adolfiné* március hó 30-án hajnalban meghalt. Temetése, melyen a kiterjedt családnak számos jóbarátja jelent meg, szerdán délután ment végbe.

sőségekben adta a jukker-lányt, csakhogy hiányzott belőle az igazi jukker-lány szeretet-émeltósága. Legtöbbször angol lovagló ruhát viselt, melyet a kisvárosi nőszabó raffinnál izlése komponált össze s hosszú dragonyos léptet alig tudta követni a kurtább lábú ifjúság az esti promenádán. Ezeknek a hódoló gyerekeknek csodadolgokat tudott Erzsébet elbeszélni, az ő soha nem létezett, beképzelt viszonyairól. Emlegetett fényes, csillogó daliákat, kik ebóldult fölvel heverték előtte a porban, míg ő királyinóként gázolt az összetört sziveken keresztül. Az ilyen és ehhez hasonló kalandos regék, persze prózaiabb alakban, de mégis elterjedtek s a szegény Erzsébet rettenő rossz híre jött, anélkül, hogy valaha igazán rossz lett volna.

Már sokkal pozitívabb pletykák keringtek Katinkáról, erről a pikáns arcú, gömbölyű szépségről. Különösen egy regényes kalandját emlegették sokat, még csitri iskolás korából, mikor valami érdemes szücsmesternél kvártélyozott. A jámbor civis korán fektűt, az utcaajtót gondosan elzárta s így Katinka és szerelmes lovagja sokáig csak a kerítés rácsán keresztül válthattak érzelmes légi csókokat és sóhajokat. De csakhamar pártfogójukká szegődött a terebélyes eperfa, melynek egy vas-

— Farkas Fereneknek nincs sznikerülete. A baja—szabadkai került volt igazgatójáról a héten azt a hírt közölte egy-két újság, hogy a sátoraljauhely—munkácsi sznikerületnek lett az igazgatója, egyhangú választás után. Utánajártunk a dolognak és kitént, hogy az említett kerülteknek nem Farkas Ferenc lett a direktora. Az erről szóló hiteles híradásunk így szól: „Sátoraljauhely városi sznikeri bizottsága az 1909—1910 szini évadra Palásthy Sándornak, a Király-színház tagjának adta bérbe a színházat. Palásthy kötelezte magát, hogy a jelenlegi, néhai Polgár Béla szintársulátát s ezzel járó felszereléseket a most érvényben levő szerződések értelmében átveszi.”

— A helyi állomásparancsnokság nyilvános köszönete. Fölkérték szerkesztőségünk a következő sorok közzétételére: Baja, 1909. március hó 27-én. A m. kir. honvédelmi miniszter ur öngyémeltóságának f. hó 11-én 2984. eln. számú rúndelete alapján van szerencsém értesíteni, hogy azon szives fáradozásáért, amellyel a Boszniában és Hercegovinában elhelyezett csapatok karácsonyi és újví ajándékaikhoz hozzá járulni sziveskedett, valamint mindazoknak is, kik ezen ajándékozásokhoz hozzájárultak a cs. és kir. hadügyminiszter ur öngyémeltósága köszönetét fejezi ki Jankovich s. k. állomásparancsnok.

— Ösztöndíj kereskedelmi főiskolai kurzust halgató ifjaknak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egy 300 koronás ösztöndíjat alapított oly Csongrád, illetőleg Bács-Bodrog vármegyében illetékes szegénysorsu ifjú számára, aki felsőkereskedelmi, vagy más középiskolai végzettség birtokában, tanulmányát valamely kereskedelmi főiskolai kurzuson folytatja. A 300 korona ösztöndíj az érdekeltek akkor fog kiadani, ha ez a kurzus első felében tanusított sikeres előmeneteléről bizonyított mutat elő. A kamara ez ösztöndíjra most hirdet pályázatot és felhívja a pályázni kívánókat, hogy sajátkezűleg írj, bélyegtelen folyamódusukat értesítési bizonyítvány, vagy ennek hiteles másolata és vagyontalansági bizonyítvány mellékelésével, továbbá a végzendő tanulmány megjelölésével 1909. évi július hó 1-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához küldjék be.

— Nyári színészet a megyében. Bács-megyében már megkezdődött a nyári állomásokon a színházi élet. Zentán már működik nagy siker mellett *Nádassy József*, a soproni szini kerültek igazgatója, április 11-én nyitja meg a szent *Kövessy Albert* pécsi igazgató. Baján közelebb kezdi meg a nyári szinkör építését *Polgár Károly* ki, június 10-ikén akárcja megkezdni a hathatós szinicziklust, Kulán pedig *Tóvári Antal* társulata játszik.

kos ága keresztül hajolt a kerítésen. Erre a hatalmas ágra kapaszkodott fél szép holdas nyári estéken a szív kiskoru vitéze s Katinka is mellé telepedvén, a kora szerelem minden mézének kizsákmányolásával tultettek a világhírű erkélyjeleneteken is. Az üdvösséges éjszakának a majster ur vetett véget, még pedig olyan megrázó tragédia keretében, melynek leírása megviselné a legszázdévigibb idegzetet is.

A harmadik leány egyesíti néneinek minden szépségét és minden csepp lélegző véréit. Él-hal a katonákért s gyakran kikel a mostoha sors ellen, hogy kadét udvarlónál magasabb sarzsíj még nem vihette. Különben elég naiv kisleány, ki az iskolában gyakran eldicsekszik, hogy a mamája szerint két vér folyik az ereiben, amit aztán csodálkozva beszélnek el otthon a bakfisok a megdöbbenet márnaknak.

A legkisebb leány, Magduska, még nem esik számításba az udvarlók szempontjából. Neki csak a gavallérok „selejte” jut s legfeljebb mint pártalan ügyességű „postillon d'amour,” néneji szolgálatában kap fontosabb szerepkört. Hogy ezzel milyen morált sziv fiatal lelkébe, az már magától is érthető.

A leány leányának apja, anyja van, mégis

— Kigunyolt magyar követ. A szerb szemtelenség kitér és nincs tekintettel az országot érdeklő, nagy fontossággal bíró kérdésekre, nem hunyászodhatik meg szomorú magárahagyottságában, hanem ripkó módra évődik és éretlen gúnyt év Forgách gróf követünkkel. Péter király proklamációja mellé rikkító falragaszok kerültek nagy mulatságra a belgrádiaknak:

Szürke ezörfü, kancsal szemű,
— püposhátú, őszes fejű —

KUTYA

elvezett. Az eltévelyedett eb

FORGÁCH

névre hallgat. Aki megtalálja,
fényes jutalmat kap
SZAVA TRISICS kocsigyártótól

Éz a főhívás helyet foglalt több belgrádi újság hasábján is. Tudni kell azt is, hogy Forgách gróf követ csakugyan kancsal kissé s hogy fiatal volta ellenére is, erősen őszbe vegyült a haja. Nyilvánvaló, hogy az éretlen tréfát vele szemben engedte meg magának a szerb szemtelenség, amelyre egyébként Forgách gróf — nagyon helyesen — nem is reagál.

— Uj postahivatal Bácskában. A temesvári m. kir. posta- és táviridagazgatóság köz-hírré teszi, hogy Bács-Bodrog vármegye *Bácsér* (Pácsér) nevű megállóhelyén 1909. évi április 16-án új postahivatal lép életbe. A postahivatal közönséges és ajánlott küldemények, csomagok, postautalványok, utánvételek fölvetélés és kifizetésével foglalkozik s egyuttal a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is működik.

— Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazione Generali) Budapest. V., Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában, közöljük a Triesti Általános biztosító társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legérgebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatát. Teljes mértékkel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáférő a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet előad: *élet-, tűz-, szállítmány- és betöréssé lopás elleni biztosításokat*. Követit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., valamint baleset elleni biztosításokat az Első ö. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli függő-nöksége: Bajai Kereskedelmi és Iparbank.

árvábbak a legvárvaibbnál. Apjuk a század sulya alatt görnyed, anyjuk pedig még most is boló módra szeretne élni s így csak veszedelmes versenytársként állanak utjában a viruló szép teremtések.

Maguk szabadjára vannak ők hagyva egészen, mint akik sohasem ösmerték a gardedame tisztesség fogalmát. Csak úgy magósan, asszonykiséret nélkül. Udvarló alakoktól körülvéve, sétálgatnak késő estig, hálás teret nyujtanak a kisvárosi mamák megbotránkozásának. Pedig lehet, hogy ártatlanabb dolgokról folyik köztük a szó, habár kissé túlhangosan is, mint amilyenről suttog a szigorú mamák előtt lépkedő jólnevelt bakfis impertinens jószág kísérfővel.

Az az emancipált viselkedés valóságos bojkott eredményezett a kisvárosi társadalomban a Laky lányok ellen. Valamire való fiatalabber, nem mert megállani ablakjuk alatt, mert akkor a többi lányos házaknál csukódott be előtte az ajtó.

Igy maradtak egészen magokra a remek szép leányok felléggés, fényes álmaikkal s a hűség apró diáknéppel, mely minden őszön megújulva érkezik meg a számukra. A legelső diák-gavallérok már régen családapák, de a szegény lányok még egyre fogadják az azok helyébe lépő bajusztalan ajkak lázas udvarlását,

— Vasuti értekezlet. A baja—jánoshalmi, illetve baja—mélykúti vasuterv dolgában ma, szombaton délelőtt értekezlet volt a városában, hol a vasutmenti érdekelt község bírái és jegyzői is megjelentek. A jelenlevők érdeklődéssel hallgatták *Willmann* János tervező mérnök részletes elaborátumát. A hozzájárulás tekintetében akkor fogtak nyilatkozni, ha *Willmann* János az előmunkálati engedélyt megszerzi.

— A közigazgatási bizottságnak ma volt az április havi ülése, melyen a szakreferensek jelentéseiket terjesztették elő. A kultuszminiszter rendelete, hogy nem katolikusok ezental párbért nem fizetnek, tudomásul szolgált. A tiszti főorvosnak népesedési statisztikájára a jövő hónapra maradt. Az ülésen a főispán elnökölt.

— György herceg magyar földesur. Nagyváradon azt beszélik, hogy György herceg, a lemondott szeb trónörökös megbízottjai megakarják venni az élesdi birtokot, amely most *Zichy Rafael* grófé, hat falura terjed s huszonnyolcezer hold. A szeb trónörökös már két hónappal ezelőtt is tárgyalta a gróffal, de akkor eredménytelenül, mert a gróf nem akart ilyen uradalmat hitellel eladni.

— Diana sóborszesz mint háziszer kapható az egész országon. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes és hűsítő. Az összes fodrászüzletekben fejbédörzsölésre és borotválkozás után arcfejkendőzésre az urak használják. A fájdalomkat azonnal csillapítja. Masszázásra általánosan minden házban csakis Diana sóborszeszt használnak. Egy üveg 40 fillér.

— Vendégülösök közgyűlése. A bajai vendégülösök, korcsmárosok és kávéosk ipartársulata március hó 27-én délután tartotta meg tisztújító évi közgyűlését. Megválasztották elnöknek *Deutsch Máttyás*, alelnöknek *Wagner József* és *Lengyel Sándort*, titkársjegyzőnek *Kovács Márton* és pénztárosnak *Zweig Mór*.

— És hervadoznak lassan, észrevétlenül, hervadásukban sem kimélt meg őket a kisvárosi oszonák pletykáhes nyelve.

Pedig, ha tévedt utakon jártak volna, úgy mindenesetre csillogóbb keret övezné ezeket az igazi becses drágaköveket.

Ha a kisvárosi egyszerű, szürke élet helyett egy nagyvárosi szalon káprázatos fénye lett volna e fejedelmi szépségeknek a milieuje, úgy ma is csillogva, vakitva, uralkodnának a megígézt férfiák hatalmas seregén. Lehet, hogy asszony így se lett volna egyikből sem, de diadalmas, fényes ifjúságuk emléke világot vetett volna hervadó arcuknak ráncaira is s fonyadt nyakukban szikrázó gyöngyosorok emlékeztetnének a fényre és a sok mámoros diadalar.

Így pedig megöregedtek idő előtt, véncányosan szárazak és nagyon soványak, mert az álmodott uralkodó herceg vagy ögróf aligha téved a kis ódon várókába messalianceot kötni. Még jó szerencse lesz, ha valamelyik idejekorán kijön az odanyujtja kezét, mikor tisztességes szándékkal közeledik hozzá egy kenyérkereső derek férfi.

— És ti lángoló szívű diáknépek, akkor ne álljatok körül az alszegi zöldsalus áblakot, hogy a reális világba kívánczó jukker-leányok könnyű szerrel hozzáférhessen a sárga gamánis hetyke segédjegyző, vagy a kifényesedett gérokku állami iskolamester.

Platz Bonifác akadémiai székfoglalója.

Érdekes ülése volt szerdán délután a Tudományos Akadémiának. A cisztercita rend egyik, Baján közbecsülésben álló, tudós tagja, *Platz Bonifác* dr. nyugalmazott szegedi kir. főigazgató tartotta akadémiai székfoglalóját, melynek meghallgatására az akadémia s egyáltalában a tudományos világ tagjai nagy számban sereglettek össze. A katolikus papok közül is sokan megjelentek s az első padsonban foglaltak helyet. *Városvy Gyula* kalocsai érsek, *Prohászka Ottokár* székesfehérvári és *Rudavy Farkas* besztercebányai püspök, *Magyar Gábor* a piaristák főnöke, *Zalay Mihály* a ciszterciták székesfehérvári gimnáziumának igazgatója és számosan a ciszterciták rendjéből. A székfoglalón képviseltette magát a szegedi *Dugonics Társaság* is, melynek *Platz Bonifác* egyik nagyerdemű tagja. Nagy volt az érdeklődés a székfoglaló iránt, mely harmat éves tudományos munkásságnak és kutatásnak eredményéből nyújtott egy kis izelítőt.

Kévszél öt óra után *Berezvicy Albert* megnyitotta az ülést s nyomban azután megkezdte fölvonását *Platz Bonifác dr. Az ősember kritikai méltatása* címmel. Az antropológia és etnografa egymásra való vonatkozásából kiindulva, az ember eredetét illető kérdéseket foglalkozott. Az első fejezetben bemutatta az ember eredetére vonatkozó hipotéziseket, melyeknek egymástól való eltérése mutatja azt a bizonytalanságot, amely a kérdés körül van. Az ember eredete természetudományos módon földerítve nincs. A második fejezetben a terciar-emberrel foglalkozott. A harmadkori embernek fosszil maradványa nincs; a neki tulajdonított lábnyomok részint ujak, részint más eredetűek; állítólagos kőszekőzei, az eolitek, fizikai külső befolyások, főleg a víz gőrgető erejének természetes eredményei. A harmadik fejezetben a diluviális embert tárgyalta. Ez valóban élt Európában. Összes vonásai ma is föltalálhatók; ő a mai embernek valóságos őse. A majomszerű vonásokat, melyeket neki tulajdonítanak, a kritika teljesen eloszlatta. A negyedik fejezetben, kapcsolatosan két legújabb lelettel, arra mutatott rá, hogy az európai ősember nem itt termett; boldogabb hazából vándorolt a negyedikorban ebbe zordon, lakatlan, élelmet nem nyújtó földre. S mivel az életviszonyok megváltozása minden szervezetre nagy befolyással van, az ősember is alá volt vetve a viszonyok hatalmának; ennek kell tulajdonítani a csontvázán mutatkozó durva vonásokat.

A fölvonás befejeztével a hallgatóság lelkesen ünnepelte a tudóst, akit székfoglalójának elmondása után *Berezvicy Albert* az Akadémia teljes jogu tagjának jelentette ki, üdvözölte az Akadémia nevében és átnyújtotta a tagsági oklevelet.

Jtt a béke!

Harci láznak végleg vége, — nagy mértékben dul a béke. — Inog Péter király széke, — György herceg már skartba téve, — mosolyog az égnek kéke: — itt a béke, itt a béke! — Az utcaikon büszkén járnak — tagjai armádiáinknak, — s valamennyi büszkén mondja: — Nem bánt a háboru gondja, — sőt ami több, annyit mondok, — Achrenthálek sült bolondok, — mert hát, szeretettel kérdem: — békében maradni érdem? — Hadd legyen harc, mert a vérrel — más elégtétel nem ér fel, — s nézzenek e búske arca: — tanulság ez, hogy jókedvvel, s mi több büszkén mennek harcba. — Milliokat eldobálni — és harcból félrelátni, — kérdem látván e hecc végét: — miért ettük meg a békét?!

Szó a tartalékos ajka: — Miért volt e kalamajka? — Harcot kíván szívem, lelkeim, — bizony harcot, ed-s lelkeim. — Rossz pihenni tollas ágyon — én a háboruba vágyom, — vágyom szurni, löni, ölni, — három szerbet früstökölni, — szerb disznóból nyelni, enni, — György urft kenyére kenni, — a konakból egyet inni, — s néhány nippet becses nőmnek ajándékol hazavinni. — Az én bátor-ságom örök, — ha szerb ágyu lö és dörög, —

mert én, szeretettel kérem, — a legnagyobb lödörgést is megszoktam már roppant régen.

Szóval most mindenki bátor, — s egyenő a harci tábor, — s egy-egy kapuciner mellett, — számos egyén dögmet lent. — Hol a barna lévék habja — a végső kenetet kapja, — kávéházi kasszák árnyán, — a kaszirno jobb s bal szárnyán — egy-két hős beszél merészen — s meg nem retten bármilyen veszen. — Hadigtyi tudós terem meg, — hol virulnak kártyatermek, — s magyarázza egy a másnak: — sánccokat mi módon ásnak, — s ha valakit hába lönek, — hogyan is kell viselkedni a hátalótt illetőnek. — Hogyha jó és lö az ellen, hogyan is kell védekezni egy-egy ágyugolyó ellen, — s ha elővük mindkét karod, — a fejed miként vakarod: — mind ezt megtudod barátom, — bent, a nagy előadason.

Mindez biztos jele annak, — hogy a vézsek elshunának, — s hogy a háborus láz vége — a fentebb körülírt béke: — És ha később néhány évvel, — jó a finác adópréssel, — s mert sok szónak sok az alja — azt az ötszáz millióskót szótalanul bevasalja, — és vasalja nagykeményen, — tultesz egy szabólegényen: — akkor, tudom véget vetnek — mindenféle harci kedvek.

— És mig a finác behajtja, — az adóalany, az árva, szomorú arcal sóhajtja: — Achrent-hál ur, drága férfi — bolond aki ezt megérti: — amért a szerb német-szolga, — csehlüt áll a magyar dolga!

—zab.

KÖZGAZDASÁG.

A Triestzi Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) folyó évi március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérleget. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási-tőkeösszegek 972.108.481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevevtt díjak 42.331,825 korona és 78 fillér rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086.145 korona 5 fillérel 283.242,702 korona 29 fillére emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses- és tűkörüveg biztosítást a díjbevetél 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 28.866,290 korona 38 fillér volt, miből 10.652,942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordítottott, úgy, hogy a tiszta díjbevetél 18.213,347 korona 83 fillér rugott, és ez összegből 18.079,112 korona 80 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jóvá évre vitetett át. A jövő években esedékesse váló díjkötelezvények összege 122.098,054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevetél kitétt 3.577,201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655,086 korona 52 fillér rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39.751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 398.794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 184.687.233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalék közül, melyek összesen 20.890.707 korona 37 fillér rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 13.017,104 korona 53 fillér rug továbbá felemelttől a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.413.602 korona 84 fillér tesz ki. Részenyenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elősrugon értékesnek elhelyezve, az ideai átutalások tolytán 323.629,347 korona 57 fillérről 346.151,371 korona 42 fillére emelkedtek, melyek következésképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099,869 korona 33 fillér. 3. Letételezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124,591 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcá váltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényekre biztosított adósslevei 8.820,000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182,099 korona 57 fillér. Összesen 346.151,371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

Szerkesztői üzenet.

Dr. R-n. Laptársunk, a B. F. U., csütörtöki számban egész önzetlenül védőbeszédet tart a főispán mellett, akit egyik multheti cikkünk állítólag megtámadott. Nem kérdezzük, miért éppen a B. F. U. hasábjain fakad a — mi türes-tagadás — fölösleges védelem forrása, mert ezt ugyanis tudják a legtöbben. A dolog érdemére sem térünk ki újból, mert hiszen tényállitásaink magá a védelem is elismeri, csak megállapítjuk a B. F. U.-nak azt a ténybeli tévedését, mintha mi »kedveskedni« akarnánk a főispánnak »bármiert« is. Ez nem a mi feladatunk; elvégzi ezt helyettünk a B. F. U., melynek — tudunkkal — van miért »kedveskedni« a főispánnak.

Szegédszerkesztő: **Spitzer Zoltán.**

N y i l t t é r .*)

Számtalanszor bevált

MATTONI/FELE

GISSHÜBLER

Normaszétszó ágyúvizes

SAVANYUVÍZ

A dugo égetése

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgysavat megkötő szer.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetmény.

A »Tolnarmegyei Gazdasági Egyesület« folyó évi május 2-án Bonyhádon vásárral egybekötött

tehen- és üsződijazást

rendez, kizárólag a bonyhádi elnevezés alatt ismert tájfajta szarvasmarha részére, mely alkalommal jobb minőségű, tiszta fajú tenyészlátok lesznek vásárolhatók.

Érdeklődőknek az előjáróság szívesen ad felvilágosítást. Az érkező kiszagdák ingyenes elszállásolásról, valamint a vasutállomásról kocsival való beszállításról az előjáróság gondoskodik, amelynyiben eziránt előzőleg a községi előjáróság-hoz fordulnak.

Bonyhád, 1909. március 31-én.

Községi Előjáróság.

KRIEGER FÉLE

AKACIA CREME 2 KOR

AKACIA-POUDER 1 KOR.
AKACIA-SZAPPAN 1 KOR.

LEGTÖKÉLETESEBB ARCTISZITÓ ÉS SZÉPÍTŐSZER. TÖRV. VÉDVE. HATÁSUK CSODÁS. MINDEN ARCTÓDIT, PRISSIT ÉS SZÉPÍT. NEMCSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZKEZELTÉSENEK ÖRVENDNEK.

FŐRAKTÁR: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**

B PEST, VIII. KALVIN-TÉR (BAROSS-U. SAROK)
POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefűcukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Kapható Baján: Bauer Adolf, Gyarmati Emil, dr. Makray László, dr. Stauróczky Lajos gyógytáiraiban.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- és RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi parkiállításon

aranyéremmel kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET. DISZKÖNYVKÖTÉSZET. A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi diszművek-, ifjúsági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajzpapírok, író- és rajzszerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hirdapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, közgazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok, mindennemű könyvek egyszerű és diszes bekötésére, továbbá képeretek, (Passepartous) íróaljzatok, stb. előállítására van berendezve.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA

sósborzeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincsét ér egy üveg valódi

DIANA sósborzeszt.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elenyedt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA**-sósborzeszt visznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósborzeszt hatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vízet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és háziszer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálásra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utolérhetlen, kiváló izomerősítő szer nyernek a **DIANA**-sósborzesztben. A fáradt testre údtöleg hat, a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborzeszt” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósborzeszt 44 fillér. | Egy nagy üveg Diana sósborzeszt 1 kor. 10 fill. | Egy legnagyobb üveg Diana sósborzeszt 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Mészkereskedők, építészek és építetők figyelmébe!!!

Kartellen kívüli

kitűnő minőségű biharmegyei, Élesden és vidéken táborig kemencében kizárólag fával égetett, fehér darabos

Mész

waggonszámra, egy és több évi kötésre megrendelhető:

Klár Andor cégnél
BANK ÉS ÁRUÜZLET

DEBRECEN, Miklós-utca 23. szám.

Vidéki és megyei telefon. 445. sz.

Előzékeny kiszolgálás, s állandó vevőknek nyílt és váltóhittel

Évi termelés 1000 waggon.

Táviratcím: KLAR ANDOR Debrecen.

A termelés megkezdődött, rendelvények azonnal, de legfeljebb 8-10 nap alatt ellintézés nyernek.

Tessék kérni ajánlatot!

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Védjegy: „Horgony”

egy régióknak bizonyult, házasok, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek ismert. A Horgony-Pain-Expeller a legújabb tudományos eredmények alapján készült. A Horgony-Pain-Expeller a legújabb tudományos eredmények alapján készült. A Horgony-Pain-Expeller a legújabb tudományos eredmények alapján készült.

Dr. Richter gyógyszeripara az „Arany országhalm”, Prágában, Elisabethstrasse 5. uen. Mindennapi széküldés.

362/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírósg mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Rimler János bajai ügyvéd által képviselt Lengyel Gyula bajai lakos javára, Juhász János és neje Schönberger Mária bajai lakosok ellen 30 K tőke, ennek 1908. november 5. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódi, 32 K 71 f. eddigi, 18 K 30 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülendő költségeknél, nemkülönben csatlakozott dr. Kelemen József bajai ügyvédnek 400 K tőke, ennek 1908. évi augusztus 24. napjától járó 8% kamata és 88 K 10 f. költségből álló követelése kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és következő §§-ai, valamint az 1908. évi 41. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő: 1. a bajai 2532 számú betétben A. I. 1. sorszám, 740 hrsz. alatt felvett Homokváros, Holló utcában 494. ó. i. számú háza és udvarra 1440 K, 2. az ugyanazon betétben A. 1. sorszám, 6448/1. hrsz. alatt felvett 765 1/2 öli területű szántóra 49 K kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Baján, a tkvi árverési helyiségben 1909. április 27. napjának délután 3 óráját kitűzi.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Baja, 1909. évi január hó 12-ik napján.

Temmer,
kir. járásbíró.

Ön csodálkozni fog!

50.000 pár cipő!
4 pár cipő csak 7 K. 50 fill.

Több nagy gyár fizetési zavarai miatt megbizott egy nagy tömeg cipőnek jóval az előállítási áron alul való eladásával. Elárúsított tehát mindenkinek

2 pár uri- és 2 pár női cipőt,

barna vagy fekete bőrből, sárvédővel és ábrított orral, erősen szegezett börtalppal, elegáns, legújabb fazon! Nagyság szám szerint. Mind a 4 pár összesen csak 7 korona 50 fillér.

Szállítás utánvétellel!

Reiner R. cipőkiviteli üzlet

KRAKAU 119.

Meg nem felelés esetén a cipők kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

1800/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírósg mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Bruck Samu bajai ügyvéd által képviselt Csávolyi önégyéjzi kötelék mint szövetkezet javára, Ott Jakab csávolyi lakos ellen 1600 kor. tőke, ennek 1908. évi április hó 8-tól járó 8% kamatai, 118 korona 30 fillér eddigi, 48 kor. 30 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülendő költségeknél, nemkülönben csatlakozott és dr. Sándor Imre bajai ügyvéd által képviselt Weidinger Richard 300 korona és 47 korona 20 fill és jár, ugy dr. Bruck Samu bajai ügyvéd által képviselt csatlakozott Folkmann Rudolf 370 korona és 100 korona és járuléka követelésük kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és következő §§-ai, valamint az 1908. évi 41. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő, a csávolyi 934. sz. betétben A. I. 1064. és 1065. hrsz. végrehajtást szenvedett néven álló ingatlanságra a C. 1. és C. 2. sorszám alatt Ott Antal és neje Ringeszen Genovéva csávolyi lakosok javára bekebelezett élethosszigtartó haszonélvezeti jog fenntartás mellett 2061 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Csávoly községhezánál 1909. évi április 28. napjának délelőtt 10 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanság a kikiáltási ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Baja, 1909. évi február hó 16. napján.

Temmer,
kir. járásbíró.

180/1909 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az úvidéki kir. járásbírósgnak 1908. évi Sp. III. 2139/3. számú végzése következtében dr. Lemberger Armin ügyvéd által képviselt dr. Kubinyi Károly, Zweig Mór, dr. Klein Mátyás és Berger Albert javára 1000 K, 750 K, és 172 K. 21 f. s. jár. erejéig, 1909. évi március hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 2187 koronára becsült következő ingóságok u. m.: házi butorok nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósg 1909. évi V. 245/2. sz. végzése folytán 172 K. 21 f., 1000 K., 750 K. tőke, 172 K. 21 f. tőkének 1908. évi szeptember hó 20. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódi és eddig összesen 75 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Baján, Madách Imre-utca 6. és 19. szám alatt leendő megtartására 1909. április hó 19-ik napjának

délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzvetés mellett, a legtöbbet igények, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírvarendő ingóságokat mások is le és felhasználatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1909. évi március hó 28-án.

Szegő József
kir. bir. végrehajtó.

1763/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírósg mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Tury Mátyás bajai ügyvéd által képviselt Bajai Takarékpénztár javára, Muity Pál bácsbokodi lakos ellen 1877 korona 62 fillér tőke, ennek 1907. április 29-ik napjától járó 8% kamatai, 3% kártalanítási és 143 korona 90 fillér eddigi, 60 korona 12 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülendő költségeknél, nemkülönben csatlakozott és dr. Bruck Samu bajai ügyvéd által képviselt Pollitzer Jakab 1400 kor. és jár. erejéig, a bajai kereskedelmi és iparbank 280 korona, 500 korona, 950 korona tőkéik és járulékaik, dr. Bruck Samu bajai ügyvéd csatlakozott végrehajtó 170 korona 16 fillér és jár, dr. Valentin Emil bajai ügyvéd csatlakozott végrehajtó 600 kor. és jár., dr. Fischhoff Zsigmond bajai ügyvéd 400 kor. és jár. és általa képviselt Friedmann Miksa bajai lakos csatlakozott végrehajtó 500 kor., 4000 kor. tőkéik és járulékaik, Allaga Ottó bajai ügyvéd által képviselt Bajai Takarékpénztár 500 korona és 650 korona tőkéik és jár., dr. Kelemen József bajai ügyvéd által képviselt Fleischmann Benő flai bajai cég 1158 kor. és jár. és dr. Nyiraty János bajai ügyvéd által képviselt szegedi kereskedelmi és iparbank 600 kor. tőke és jár. követelésük kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és következő §§-ai, valamint az 1908. évi 41. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő:

1. a bácsbokodi 1286. sz. betétben A. I. 1-6 sorsz. végrehajtást szenvedett néven álló 1379 2., 3936/2. 4273/3., 4273/4., 5113/2. és 5625/3. hrsz. ingatlanságra 1977 korona kikiáltási árban;
2. a bácsbokodi 1288. számú betétben A. I. 1-6 sorsz. 1379/1., 3936/1., 4374/3., 4274/4., 5113/1. és 5625/1. hrsz. ingatlanságból Muity Pál illető 1/3 részére 665 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és ennek Bácsbokod községhezánál 1909. évi április hó 26-ik napjának délelőtt 10 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanság és illetve ingatlanság hányada a kikiáltási ár 2/3-ánál alul eladatni nem fognak.

Baja, 1908. évi február hó 14-én.

Dr. Rác Károly
kir. járásbíró.

Kronsteiner Károly-féle viharálló

mész-

Homlokzat-festékek 50 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölmúlul. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománc homlokzat festék

mosható, egyszeri behúzással is takar, alapozás nem szükséges, zománckeménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható, fertőtlenít és mérégmentes — Eseményi mázolóanyag belső helyiségekre, faépitményekre, pavilonokra, felszerekre és kerítésekre stb.

Kapható minden árnyalatban s négyzetméterenként 5 fill. kerül. Mintakönyv és részletes leírás ingyen és bérmentve küld:

Kronsteiner Károly, Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: WAGENBLATT és HENERÁRI cégnél.

Petőfi Sándor-utca 49. sz. alatti

LAKÓHÁZ

május hó 1-től bérbbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos Scheibner Gyulával Debrecen, Méliusz-tér 15, vagy a bent lakó Őszi ural.

fi Délmagyarországi

Gyapjufonó- és Vattagyár

Részvénytársaság Baján

felszámolását közgyűlésileg kimondván, azt a szabadkai királyi törvényszék 243 p/909. sz. végzésével jóváhagyta. Felhívjuk mindazokat, kiknek a fenti részvénytársaság ellen követelésük van, hogy azt ezen hirdetés harmadszori megjelenésétől számítva hat hónapon belül, érvényesítés végett a részvénytársaság székhelyén bejelentésük.

Baja, 1909. márc. 22-én

az igazgatóság.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSEPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLASSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

Pásztory

ÉLŐVIRÁG-
KÖTÉSZETE.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszoru-
kötésért az országban
a legtöbb első díjjal
kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-ut 3.
Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.
Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

HIRDETÉSEK

olcsó áron felvétetnek

lapunk kiadóhivatalában.

Memorandum.

Sürgőnycím:

FÜLÖPSINGER

Szatmár.
N. Károly.

Fülöp Lajos és Singer Imre
siremléknagyraktárai

SZATMÁR

Attila-utca 1/B. szám.

NAGYKÁROLY

Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sirköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Schvéd gránit, sziléziai szürke gránit, porphir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvésést és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

Sirszergyékek, vasrácsok, uti keresztiek a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak. Vidéki választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.

VILÁGSZERTE HIRES A BORSZÉKI GYÓGY-FÜRDŐ.

A „FÜKUT” vize a legkellemesebb italo, legzénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A »KOSSUTH-KUT” vize kitűnő összetételű alkalicus vasas savanyúviz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykórnál. »BOLDIZSÁR-KUTI” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kitűnő sikerrel használják a vese-, húgyhólyag-, köszvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgyhomok lerakódását.

NAGY LITHIUM TARTALMU. HÜGYHÁJTÓ HATÁSÚ. SZÉNSAVDUS. CSIRAMENTES.

Utolsó vasuti állomás Déda. Posta, távirtda és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer- és csemege üzletben vendéglőben.

A borszéki gyógyborviz főraktára Baja és vidéke részére áron kaphatók.

STAMPL JENŐ

cégnél. Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb Telefon 81. szám.

ALAPITVA: 1864-BEN.

TELEFON: 63-36.

BERKETZ ISTVÁN UTÓDA

Cégtulajdonos: KOVÁCS ENDRE.

kelme-, selyemfestő- és vegytisztítógyára

BUDAPEST, IX. kerület, Kinizsi-utca 14. sz.

GYÜJTŐTELEPEK:

IV., Váci-utca 51. V., Lipót-körút 16. VI., Andrássy-ut 50. VII., Jzabella-utca 66. VII., Rákóczi-ut 78. VIII., Üllői-ut 30.

Vidékről hozzám festés vagy vegytisztítás végett beküldött tárgyak mindenkor a legnagyobb pontossággal, gondnal, valamint a legmodernebb technikai eszközök felhasználásával szakszerűen kezeltetnek.